

Ruimtelijke spelregels voor zon op de grond in Noord-Holland

Conferentie Zonnecentrales

10 Maart 2016

Bart Witteman, Provincie Noord-Holland

Zonnecentrales en de provincie

- De provincie komt op twee manieren tegen rondom zon
  - **Duurzaamheid/energietransitie:** beleidsagenda energietransitie (Jack van der Hoek)
  - **Ruimtelijke ordening:** ruimtelijk beleid voor zonne-energie – mogelijkheden voor zonne-energie buiten bestaand stedelijk gebied
- Beleid voor zon in ontwikkeling; 25 februari j.l. gepresenteerd tijdens bijeenkomst in Wormer.
  - Beschrijft de kaders waarbinnen zonne-opstellingen in het landelijk gebied mogelijk moeten zijn

Startpunt

Structuurvisie

Zonne-energie is één van de vier speerpunten

Coalitieakkoord 2015-2019

‘Zonne-energie buiten de gebouwde omgeving is kansrijk’

Motie PS 2014:

‘verzoeken GS een voorstel uit te werken hoe zonne-akkers kunnen worden ingepast in de PRV’

Proces

Oktober 2015 – Februari 2016:

Ruimte voor inbreng via:

- Werkbijeenkomst Alkmaar, *28 oktober 2015*
- Bestuurlijke bijeenkomst, *17 december*
- Klankbordsessie Provinciale Staten, *11 februari 2016*
- Benchmark andere provincies
- Gesprekken met en input van:
  - gemeenten, initiatiefnemers, zonne-ondernemers, netbeheerders, belangenorganisaties

Planning

Maart 2016:

ontwerp ruimtelijke spelregels voor zon op de grond en
ontwerp wijziging PRV gereed

April-mei 2016:

ter visie legging

Juni 2016:

vaststelling ruimtelijke spelregels voor zon op de grond
en wijziging PRV

Uitgangspunt: 6 bouwstenen

- Zonne-energie zoveel mogelijk concentreren op daken en binnen bestaand stedelijk gebied
- Stimuleren via beleidsagenda energietransitie
- Waar mogelijk faciliteren met ruimtelijk beleid
- Inventariseren van beschikbare ruimte op daken en binnen BBG voor zon

1. Bestaande daken

2. Combineren van functies

3. Op en in bouwlocaties

4. Wachtlandschappen

5. Infrastructuur en nutsfuncties

1. BBG: Bestaande daken

Stimuleren
(gemeente bepaalt
beleid)

2. BBG: Combineren van functies

idem

3. Huidig of toekomstig BBG: op bebouwing
in bouwlocaties woningen en bedrijven

idem

4. Huidig of toekomstig BBG:
'Wachtlandschappen' (op braakliggend terrein
van locaties die 'on hold' zijn gezet)

idem

5. Buiten BBG: Nutsfuncties (zones langs
weginfra, kanalen, waterwinning, vuilstort,
parkeerplaatsen) NB prov vaak eigenaar

Beleid bepalen en
stimuleren

6. Buiten BBG: 'open' landschap;
3 categorieën

Beleid bepalen en
ruimtelijke kwaliteit
borgen

Inventarisatie ruimte binnen BSG

	Energie in Petajoule	% van energiebehoefte Noord-Holland 2050 Uitgaande van maximale besparings-scenario (BSP)
Totaal zonne-PV bestand bebouwd gebied en nutsfuncties	19 PJ	9 %
Bouwsteen 1: bestaande daken	11,5 PJ	5,4 %
Bouwsteen 2: combineren van functies	2,8 PJ	1,3 %
Bouwsteen 3 en 4: nieuwbouw en wachtlandschappen	2,7 PJ	1,2 %
Bouwsteen 5: Nutsfuncties	2,3 PJ	1,1 %

- Binnen bouwstenen 1 t/m 5 kan zo'n 19 PJ worden gerealiseerd, 9 % van de behoefte in 2050
- Dit is een verwachting voor de lange termijn: biedt geen antwoord op urgentie
- Theoretische verwachting: is dit haalbaar en wenselijk?
- Om 'meters te maken' met zon is er binnen BBG op de korte termijn onvoldoende ruimte.

Zon op de grond buiten BSG

- Noord-Holland wil onder voorwaarden en met heldere spelregels ruimte bieden aan zon buiten BBG
  - Het is een tijdelijke voorziening (25 jaar), in afwachting van toekomstige technologische ontwikkeling en betere benutting binnen BBG
  - Het is in verhouding tot bestaande woonkernen
  - Het is inpasbaar: behoud van openheid en passend binnen landschappen
  - Verwijdering van opstelling na technische levensduur is verplicht

Enkele ruimtelijke overwegingen

Opstellingen vaak hoger dan ooghoogte, zicht op horizon verdwijnt

Enkele ruimtelijke overwegingen

Vanuit het noorden de achterkant, vanuit de zuidkant reflectie

Enkele ruimtelijke overwegingen

Fundering in slappe grond: voorkomen dat de bodem wordt verhard

Enkele ruimtelijke overwegingen

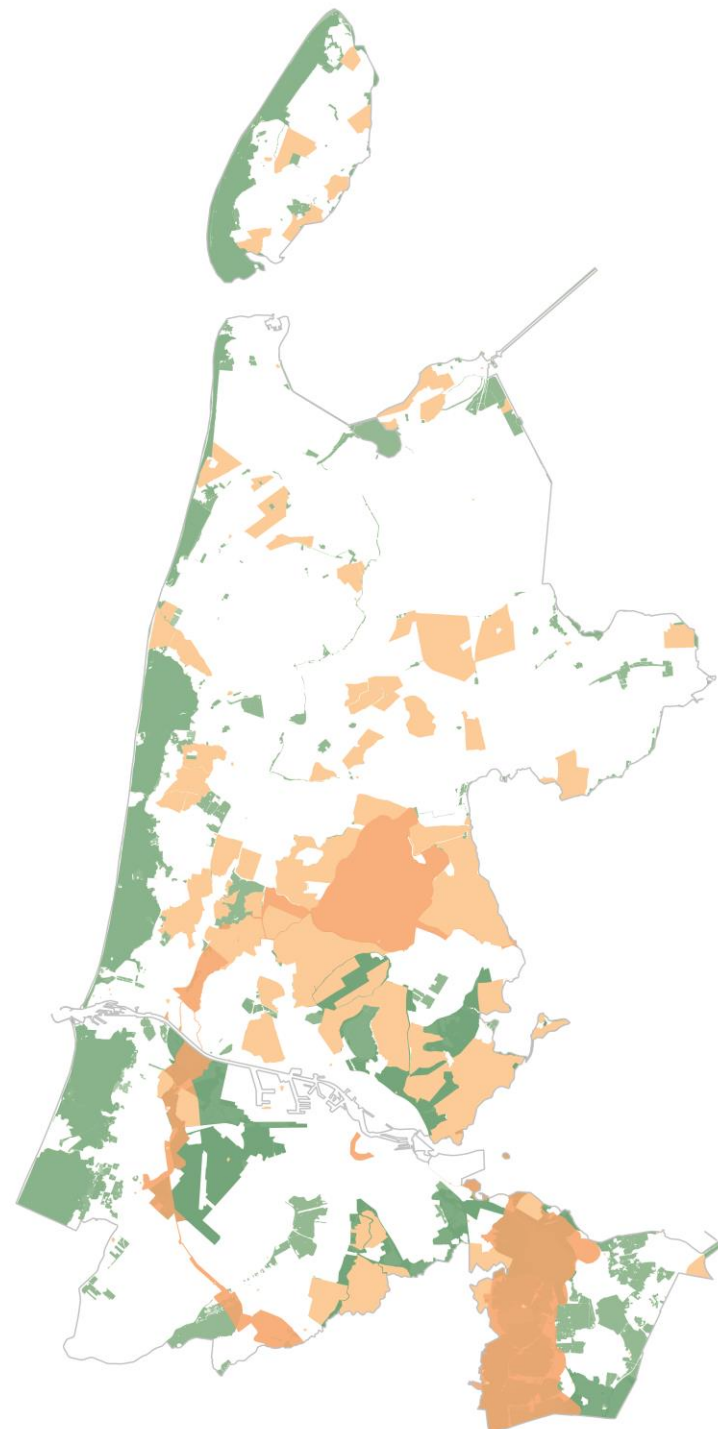
Veiligheid: faunavriendelijke en inpasbare hekken

Drie regimes

- Beschermen: geen zon op de grond in de provinciaal beschermde gebieden (Natuurnetwerk Nederland (EHS), weidevogelleefgebied, UNESCO en bufferzone)
- Geleiden: Onder voorwaarde van kwaliteit, kwantiteit en tijdelijkheid in overig landelijk gebied
- Stimuleren: Na onderzoek in samenwerking, gedeelde ambitie en breed draagvlak in nader te bepalen hoogdynamische gebieden bijvoorbeeld nabij main- en greenports

Beschermde gebieden

- Weidevogelleefgebied
- Unesco
- Natura 2000
- NNN
- Bufferzones

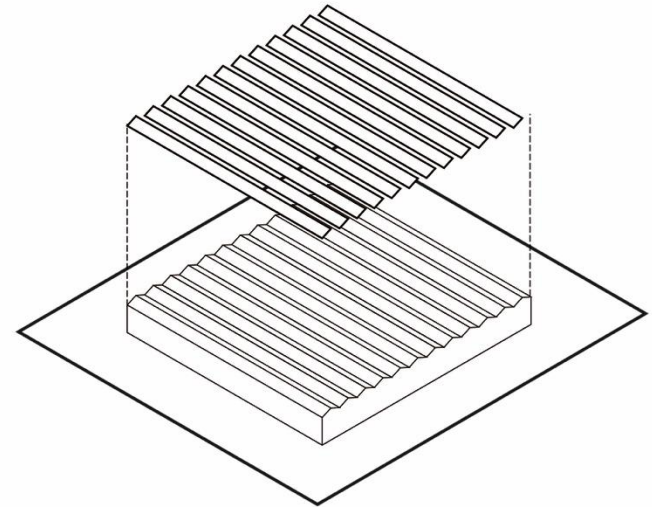
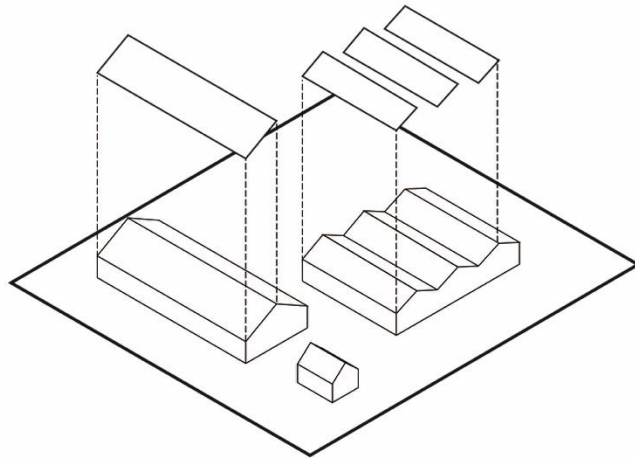

Bouwsteen 6 landelijk gebied

Bouwsteen	Categorie	Type gebieden	Provinciaal beleid	Waar
6 a	Beschermde gebied	NNN, N2000, weidevogelleefgebied, UNESCO, bufferzones	Beschermen	Op bebouwing binnen bouwvlak
6 b	Landelijk gebied	Landbouwareaal buiten beschermde gebieden	Geleiden	-Op bebouwing binnen bouwvlak en ook: -Grenzend aan stedelijk gebied - Tijdelijke voorziening
6 c	Stimuleringsgebieden	Nader te bepalen	Samenwerken	Nader te bepalen

Spelregels landelijk gebied I

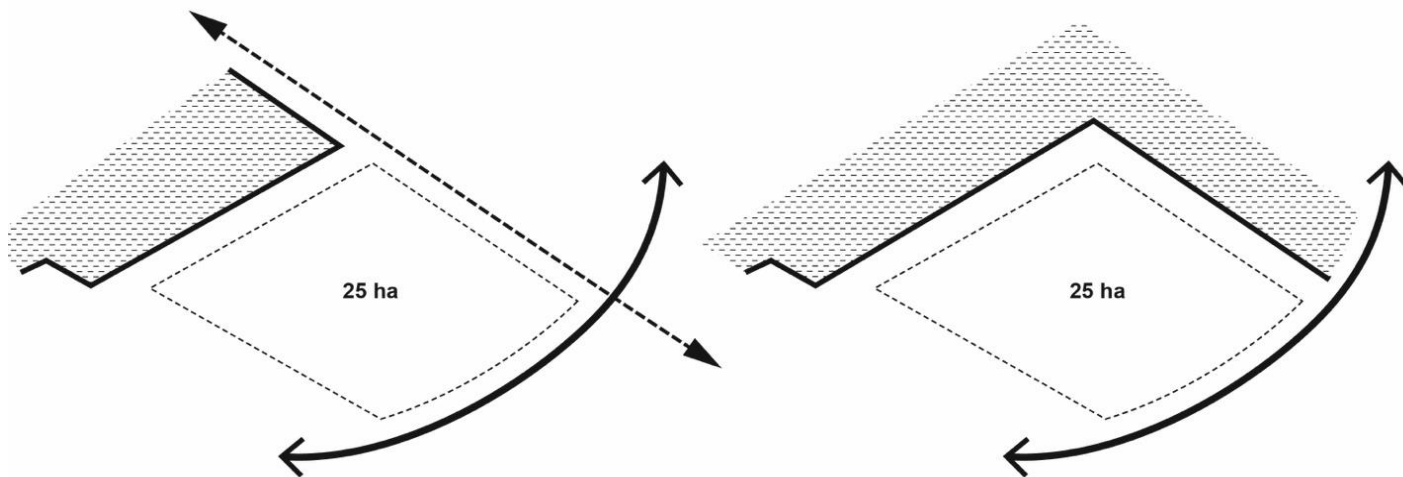
Bouw- steen	Categorie	Situering
6 a	Beschermd landelijk gebied	Op daken van erfbebouwing voor eigen energieverbruik met behoud van/ aandacht voor streekeigen erfkenmerken en karakteristiek van de bebouwing

Op erven in landelijk gebied: op daken van erfbebouwing
voor eigen energieverbruik met behoud van streekeigen
kenmerken

Spelregels landelijk gebied II

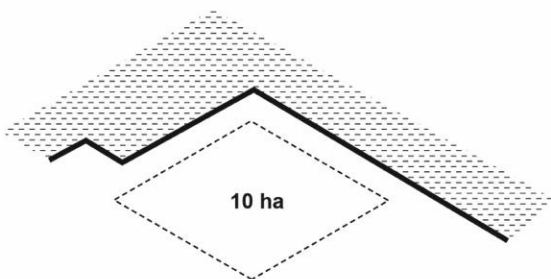
Bouwsteen	Categorie	Situering	Maximale omvang	Verschijningsvorm
6 b	Landelijk gebied	Op daken van erfbebouwing voor eigen energieverbruik met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit		<ul style="list-style-type: none"> • Openheid: max hoogte: 1.50m boven maaiveld, waardevolle zichtlijnen blijven behouden
		Zonopstellingen op landbouwgebied die aan drie zijden grenzen aan BBG, spoor-, A- of N- wegen	25 ha/ (<15 MWp)	<ul style="list-style-type: none"> • Min. afstand woon-bebouwing: 50 meter • Groene inpassing, transparante en voor fauna passeerbare afrastering
		Zonopstellingen op landbouwgebied die aan twee zijden grenzen aan BBG, spoor-, A- of N- wegen	10 ha/ (< MWp)	<ul style="list-style-type: none"> • Bodem begroeid
		Zonopstelling op landbouwgebied die aan één zijde grenst aan BBG	5 ha/ (< 3 MWp)	<ul style="list-style-type: none"> • Landschappelijke karakteristiek blijft behouden (Leidraad)
		Landbouwgebied dat niet grenst aan stedelijk gebied	0 ha/ 0 MWp	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijk: na levensduur terug in oorspronkelijke staat

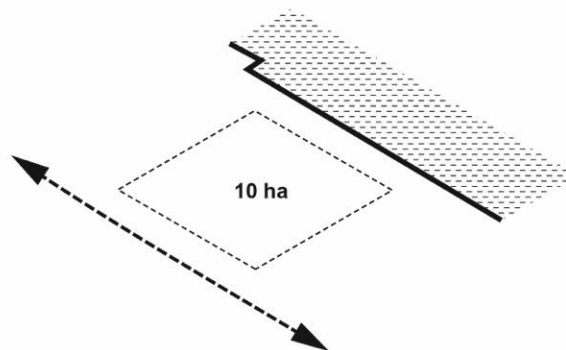
Grenzend aan BBG,
spoor, A-/N-weg

Grenzend aan BBG,
A-/N-weg

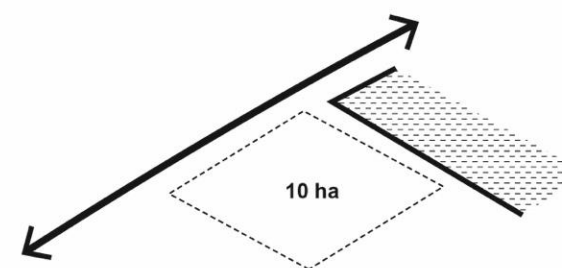
Zonopstellingen op landbouwgebied die aan drie
zijden grenzen aan: BBG
(bedrijventerrein/glastuinbouw),
spoor-, A- of N- wegen

Grenzend aan twee kanten BBG

Grenzend aan BBG en spoor

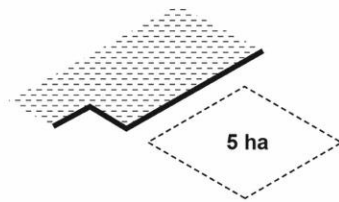
Grenzend aan A-weg en BBG

Zonopstellingen op landbouwgebied die aan twee zijden grenzen aan:

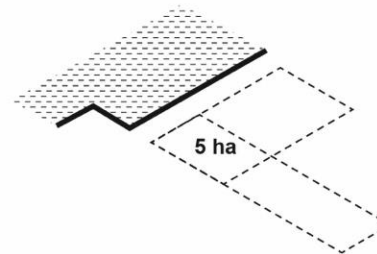
BBG (kassen en bedrijventerreinen)

spoor, A- of N- wegen

Grenzend aan BBG

Grenzend aan BBG – vorm-
alternatieven

Zonopstelling op landbouwgebied die aan één zijde grenst aan
BBG (woningbouw)

5 Hectare

Deel van sportpark
De Zien Uitgeest
voetbalvelden, 1 tennis-
club en kantine

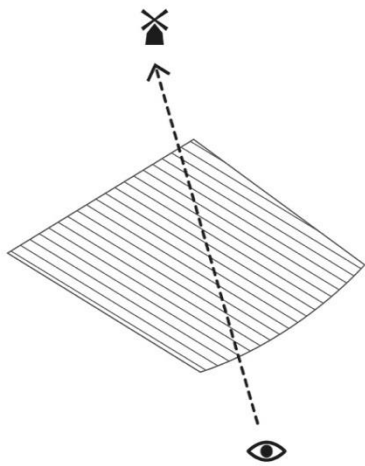
10 Hectare

Bedrijventerrein
Uitgeest Noord

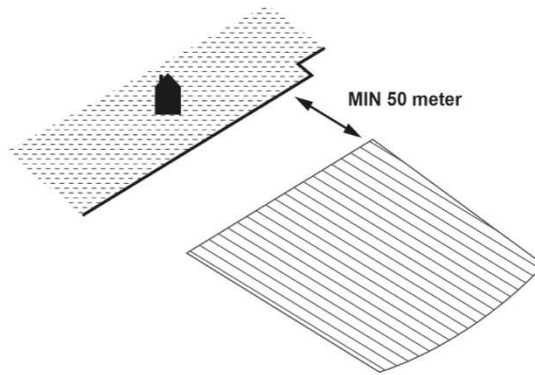

25 Hectare

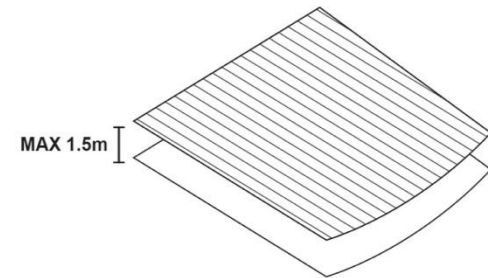
Muiden Vesting

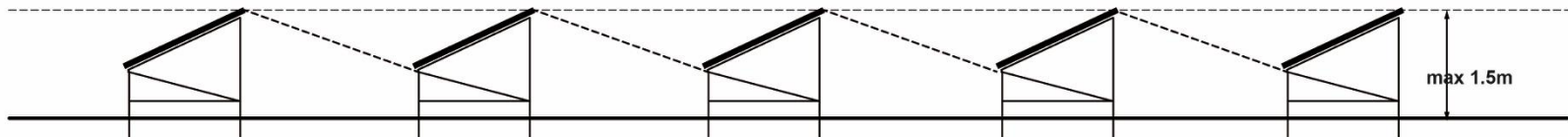
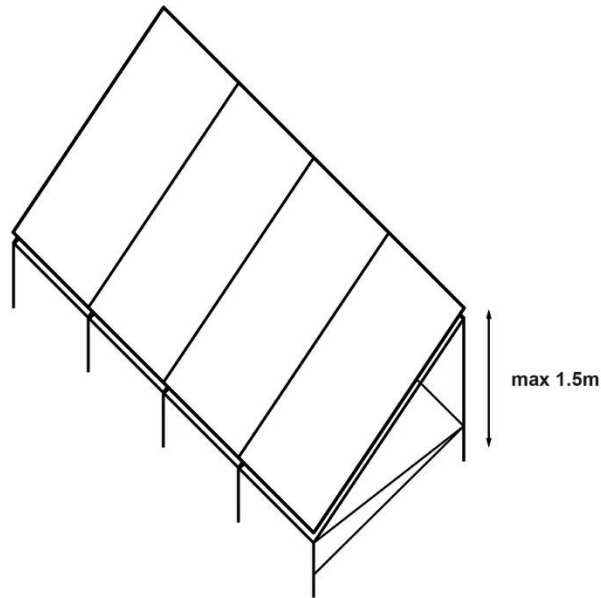
Waardevolle zichtlijnen
blijven behouden

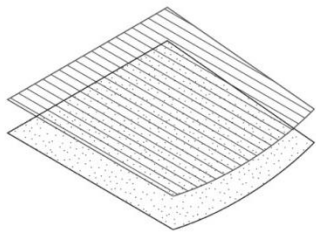
Min afstand gevoelige
bebouwing: 50 m

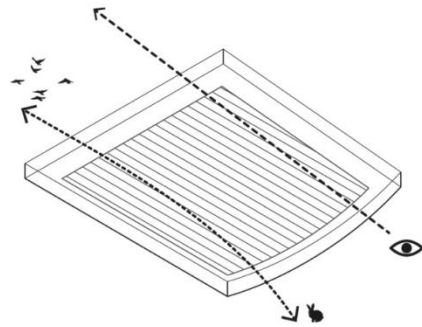
Max hoogte: 1.50m
boven maaiveld

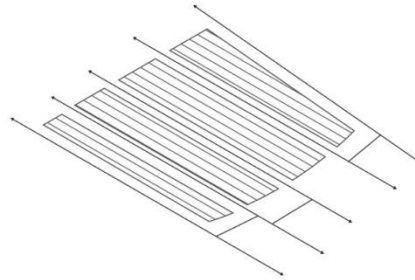
Behoud horizon: max. Hoogte 1.50 meter boven
maaiveld

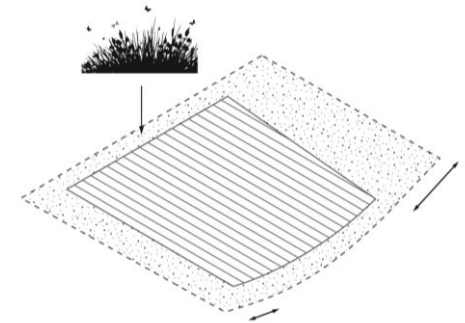
Bodem begroeid

Transparante en voor
fauna passerbare
afrastering

Landschappelijke
karakteristiek blijft
behouden

Groene
inpassing

Bouw-steen	Categorie	Situering	Omvang	Procesgang	Verschijningsvorm
6 c	Landelijk gebied	In gebieden met grote ruimtelijke dynamiek, bv in/ aan mainports en greenports	> 25 ha	Gemeente draagt aan Draagvlak in de regio Overleg met provincie over locatie en plan; past evt PRV aan (PS hebben laatste woord) Partijen werken samen aan realisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Openheid: max hoogte: 1.50m boven maaiveld • Openheid: waardevolle zichtlijnen blijven behouden • Min. afstand woonbebouwing: 50 m • Groene inpassing, transparante en voor fauna passeerbare afrastering • Bodem begroeid • Landschappelijke karakteristiek blijft behouden (Leidraad) • Tijdelijk: na levensduur terug in oorspronkelijke staat

Wat betekent dit voor bestaande initiatieven?

Testcase zonnepark Rijnlanderweg, gemeente Haarlemmermeer:

- ca. 25 hectare
- Aangrenzend aan Hoofddorp, nabij Schiphol
- Voorgelegd aan ARO

